Σκότωσαν στὴ φυλακὴ μαῦρο Νοτιοαφρικανὸ ἡγέτη

Δέν πέθανε ἀπὸ ἀπεργία πείνας

ΠΡΑΙΤΩΡΙΑ. Ὁ Στήβεν Μπίκο, ὁ 30χρονος μετριοπαθὴς ἡγέτης τοῦ κινήματος τῆς «μαύρης συνειδήσεως» τῆς Νότιας Ἀφρικῆς, παρέμεινε ἐπὶ δεκαεν νέα μέρες γυμνὸς στὸ κελλί του στὶς φυλακὲς τοῦ Πόρτ Ἐλίζαμπεθ. Πρὶν τὴν ἀνακρισή του, οἱ δεσμοφύλακες τὸν ἔδεσαν μὲ ἁλυσίδες σὲ μία καρέκλα, γιὰ δύο ὁλόκληρες μέρες. Φαίνεται ὅτι στὴ διάρκεια τῆς ἀνακρίσεώς του, οἱ ἀστυνομικοὶ τὸν κτύπησαν προκαλώντας του τραύματα στὸ κεφάλι.

"Οταν ἐπέστρεψε στὸ κελλί του, ὁ Στήβεν Μπίκο ἔπεσε σὲ κῶμα. Ἡ ἀστυνομία ἰσχυρίστηκε ὅτι ἔκανε ἀπεργία πείνας. Οἱ γιατροὶ τῆς φυλακῆς ποὺ τὸν ἐξέτασαν, δὲν διέγνωσαν βλάβη στὸν ἐγκέφαλο. Τελικά, ὁ Στήβεν Μπίκο μεταφέρθηκε γυμνὸς μ' ἕνα Λάντ Ρόβερ ἀπὸ τὸ Πόρτ Ἐλίζαμπεθ, στὴν Πραιτώρια, γιὰ ἰατρικὲς ἐξετάσεις, ὅπως ἰσχυρίστηκε ἡ ἀστυνομία. Τὴν ἄλλη μέρα, ὅμως, 12 Σεπτεμβρίου, ὁ ἡγέτης τοῦ κινήματος τῆς «μαύρης συνειδήσεως», πέθανε μόνος στὸ κελλί του.

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΙΝΑΣ

Στὶς 13 Σεπτεμβρίου, ὁ ὑπουργὸς Ἀστυνομίας τῆς Νότιας Ἀφρικῆς Τζίμμυ Κρούγκερ ἀφοῦ πρῶτα ἔδωσε λεπτομέρειες γιὰ τὴ σύλληψη τοῦ Μπίκο, στὶς 18 Αὐγούστου, δήλωσε:

«Ἀπὸ τὶς 5 Σεπτεμβρίου, μέχρι τὶς 11 Σεπτεμβρίου, ὁ Στήβεν Μπίκο ἔκανε ἀπεργία πείνας», ἀφήνοντας νὰ ἐννοηθεῖ ὅτι ἡ αἰτία θανάτου του ἦταν ἡ ἄρνησή του νὰ δεχτεῖ φαγητό.

Μόλις τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἄρχισαν στὴ Νότια Ἀφρικὴ οἱ ἔρευνες γιὰ τὶς συνθῆκες θανάτου τοῦ 30χρονου ἡγέτη καὶ οἱ πρῶτες ἀνακρίσεις ἐπιβεβαίωσαν τὶς ὑποψίες ὅτι ὁ θάνατός του ὀφείλεται σὲ τραύματα στὸ κεφάλι.

Ὁ Στήβεν Μπίκο εἶναι ὁ 18ος κρατούμενος ποὺ πεθαίνει στὴ φυλακή, μέσα σ' ἕνα χρόνο, ἐνῶ τὴν περασμένη ἑβδομάδα, μία ἐφημερίδα τοῦ Γιοχάννεσμπουργκ ἀνέφερε ὅτι καὶ ἕνας ἄλλος μαῦρος κρατούμενος βρῆκε τὸ θάνατο στὸ κελλί του. Ἡ δημόσια ἀνάκριση γιὰ τὶς συνθῆκες θανάτου τοῦ Στήβεν Μπίκο, ἀποτελεῖ καταδίκη τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο μεταχειρίζεται ἡ Νότιος Ἀφρικὴ τοὺς μαύρους κρατουμένους. Ὁ Σύντνεϋ Κέντριτζ, ὁ λευκὸς δικηγόρος τῆς μητέρας καὶ τῆς χήρας τοῦ Μπίκο, ἀντέκρουσε τὶς καταθέσεις τῶν ἀστυνομικῶν μαρτύρων. Στὴν ἀρχή, ἡ ἀστυνομία εἶχε ἰσχυριστεῖ ὅτι ὁ Στήβεν Μπίκο ἐπιτέθηκε στοὺς ἀνακριτές του, ποὺ γιὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσουν, ἀναγκάστηκαν νὰ τὸν κτυπήσουν, προκαλώντας του τὰ μοιραῖα τραύματα στὸ κεφάλι ὅταν τοῦ ἔδειξαν καταθέσεις μαύρων συναγωνιστῶν του, ποὺ τὸν χαρακτήριζαν τρομοκράτη. Ὁ Κέντριτζ ὅμως, κατέρριψε αὐτὸ τὸν ἰσχυρισμό, τονίζοντας ὅτι οἱ καταθέσεις πάρθηκαν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μπίκο.

Ὁ ταγματάρχης Χάρολντ Σνύμαν, ἐπικεφαλῆς τῆς πενταμελοῦς ὁμάδας ποὺ ἀνέκρινε τὸν μαῦρο ἡγέτη, κατέθεσε ὅτι κατὰ τὴ σύγκρουση τοῦ Μπίκο μὲ τοὺς ἀνακριτές του, ἔπεσε καὶ κτύπησε τὸ κεφάλι του στὸ βορεινὸ τοῖχο τοῦ δωματίου, ὅπου γινόταν ἡ ἀνάκριση. Μετά, ὅμως, ἀπὸ τὶς ἐπίμονες ἐρωτήσεις τοῦ δικηγόρου, ὁ ταγματάρχης Σνύμαν παραδέχτηκε μὲ νευρικότητα ὅτι «συμπεραίνει μόνο ὅτι ὁ Μπίκο κτύπησε τὸ κεφάλι του, πέφτοντας»...

Τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον σημεῖο τῆς δημόσιας ἀνακρίσεως ἦταν ἡ ἐξέταση τοῦ συνταγματάρχη Πιέτερ Γκοῦζεν, διευθυντῆ τῆς ἀστυνομίας ἀσφαλείας τοῦ Πόρτ Ἐλίζαμπεθ.

ΑΛΥΣΟΔΕΜΕΝΟΣ

«Θὰ ἁλυσοδένατε ἕνα σκυλί, ἐπὶ 48 ὧρες;» τὸν ρώτησε ὁ Κέντριτζ καὶ ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Ἂν ἔκρινα ὅτι τὸ σκυλὶ ἦταν ἐπικίνδυνο, θὰ τὸ ἔκανα». «Μὲ ποιὸ δικαίωμα ἁλυσοδένετε ἕνα ἄνθρωπο γιὰ 48 καὶ περισσότερες ὧρες; Ὥστε μου μιὰ εἰλικρινὴ ἀπάντηση: Ποιὸς σᾶς δίνει τὴ δικαιοδοσία νὰ κάνετε κάτι τέτοιο;» ἐπέμενε ὁ συνήγορος. Ἡ ἀπάντηση τοῦ συνταγματάρχη ἦταν ἀποκαλυπτική: «Δὲν ἐνεργοῦμε μὲ δικαιοδοσίες».

ΓΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΚΕΛΛΙ

Στὴν ἐρώτηση τοῦ Κέντριτζ γιατὶ ὁ Μπίκο κρατήθηκε γυμνὸς στὸ κελλί του: «Μήπως νιὰ νὰ τὸν ταπεινώσετε;» ὁ συνταγματάρχης Γκοῦζεν ἀπάντησε ὅτι τοῦ ἀφαίρεσαν τὰ ροῦχα γιὰ νὰ μὴ τὰ χρησιμοποιήσει γιὰ νὰ αὐτοκτονήσει. «Γιατί, ὅμως, τοῦ ἀφαιρέσατε καὶ τὰ ἐσώρουχα: Θὰ μποροῦσε νὰ αὐτοκτονήσει μόνο μὲ τὰ ἐσώρουχά του;» ἀντέκρουσε ὁ δικηγόρος.

Τέλος ὁ Σύντνεϋ Κέντριτζ παρατήρησε ὅτι στὶς πέντε ἔνορκες καταθέσεις ποὺ ὁ συνταγματάρχης ὑπέγραψε πρὶν ἀρχίσει ἡ δημόσια ἀνάκριση δὲν ἀναφέρεται πουθενὰ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ Μπίκο τραυματίσθηκε σὲ σύγκρουσή του μὲ τοὺς ἀνακριτές του καὶ κατηγόρησε τὴν ἀστυνομία ὅτι προσπαθεῖ νὰ καλύψει τὴν ὑπόθεση.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Ἡ δημόσια ἀνάκριση γιὰ τὶς συνθῆκες θανάτου τοῦ μαύρου ἡγέτη θὰ συνεχιστεῖ καὶ τὴν ἑπόμενη ἑβδομάδα. Ἂν προκύψουν ἐνοχοποιητικὰ στοιχεῖα ἐναντίον ὀρισμένων ἀτόμων, θὰ ἀσκηθεῖ ἐναντίον τους δίωξη, γιὰ ἐγκληματικὴ ἐνέργεια. Ἂν, ὅμως, οἱ μαρτυρίες τῶν ἀστυνομικῶν ἀφήσουν ἄλυτο τὸ μυστήριο τοῦ θανάτου τοῦ Στήβεν Μπίκο, ἡ ὑπόθεση θὰ κλείσει σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, ἀφήνοντας πάντως ὁρισμένες ἀμφιβολίες γιὰ τὶς μεθόδους ποὺ χρησιμοποιεῖ ἡ νοτιοαφρικανικὴ ἀστυνομία ἀπέναντι στοὺς μαύρους κρατούμενους...

STOP
ΚΛΕΙΣΘΗΚΑΤΕ ΕΞΩ;
ΚΛΕΙΔΩΘΗΚΕ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΣΑΣ!
ΚΑΛΕΣΑΤΕ
221-240
521-804
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΟΜΕΝ ΕΠΙΣΚΑΙ ΚΛΕΙΔΑΡΙΟΝ
ΚΛΕΙΔΙΑ ΣΕ ΕΝΑ ΛΕΠΤΟ
ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΤΣΗ 31 & ΜΑΙΖΩΝΟΣ ΓΩΝΙΑ
ΕΝΑΝΤΙ ΔΗΜΑΡΧΙΑΣ

Θέλετε νὰ κλείνη ἡ κεντρικὴ πόρτα τῆς πολυκατοικίας σας; Ἀναλαμβάνομε τὴν τοποθέτηση καὶ ἐπισκευὴ σούστας ἐξωθύρας παντὸς τύπου. Πωλοῦμε σοῦστες καὶ κλειδαριές
Τηλ. 221-240

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΠΡΑΛΟΥ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 11, ΤΗΛ. 223-333 — ΠΑΤΡΑΙ
★
Παλτὰ ὅλα τὰ εἴδη ζακέτες τρουνακάρ, κάπες, γιακάδες, γαρνιτοῦρες
ΤΙΜΕΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
Ὅλα τὰ γουναρικὰ εἶναι παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου μας
ΣΑΣ ΣΥΜΦΕΡΕΙ ΝΑ ΜΑΣ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ
ΕΚΘΕΣΙΣ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ
ΔΗΜ. ΚΑΠΡΑΛΟΥ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 11, ΤΗΛ. 223-333 — ΠΑΤΡΑΙ

Θερμαίνει
ὅπως ὁ ἥλιος
infra watt
Τὸ τελειότερο σύστημα θερμάνσεως!
"INFRA WATT" Σημαίνει:
Θαλπωρή-Καθαριότητα-Ἀσφάλεια-Χαμηλὸ κόστος-καὶ μὲ νυκτερινὸ τιμολόγιο τῆς ΔΕΗ.
ΘΕΡΜΑΙΝΕΙ μὲ ἀκτινοβολία ὅλα τὰ ἀντικείμενα μετατρέποντάς τα σὲ συσσωρευτὰς ποὺ διατηροῦν τὴν θερμότητα.
• Λειτουργοῦν χωρὶς νερό.
• Καταλαμβάνουν ἐλάχιστο χῶρο
• Τοποθετοῦνται σὲ 2 ἡμέρες, χωρὶς μερεμέτια
ΕΓΓΥΗΣΙΣ 7 ΕΤΩΝ
ΘΕΡΜΟΓΕΝΙΚΗ Ε.Τ.Β.Ε.
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ
Ἀντιπρ. Νομοῦ Ἀχαΐας Γιάννης Τηγκας Διπλωματοῦχος Ἠλεκτρολόγος-Μηχανολόγος τηλ. 329-329
Ἀντιπρόσωποι ΠΑΤΡΩΝ:
ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΙ-ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.
Μαιζώνος 58 • ΠΑΤΡΑΙ • τηλ. 279-251,2

ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τό... πετρέλαιο ἐὰν πρέπει νὰ κάνουμε παιδιά!

Οἱ χῶρες τῆς Εὐρώπης θὰ καταντήσουν κράτη γερόντων

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΕΝΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΡΩΜΗ. Ἡ κοινωνία τῆς ἀφθονίας μᾶς ὁδήγησε, ἀρχικά, σὲ αὔξηση τῶν γεννήσεων. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι ὁ πληθυσμός σὲ ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου παρουσίασε συνεχῆ ἄνοδο. Κοινωνιολόγοι καὶ δημογράφοι ἐπεσήμαναν τοὺς κινδύνους ποὺ θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ προκύψουν ἀπὸ τὴ συνέχιση τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Ἦρθε ἡ οἰκονομικὴ κρίση, ἔφερε μία ἰσορροπία: Σήμερα, κάθε οἰκογένεια στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερικὴ περιορίζει τὸν ἀριθμὸ τῶν παιδιῶν της. Ὁ κίνδυνος τώρα εἶναι μήπως «θάσουμε στὸ ἄλλο ἄκρο: Χρειάζεται ἐδῶ νὰ ἀκολουθηθεῖ μιὰ ὑπεύθυνη δημογραφικὴ πολιτική.

Τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἔχει τεθεῖ ἤδη στὶς περισσότερες εὐρωπαϊκὲς χῶρες ἐπὶ τάπητος καὶ οἱ ἐπιστήμονες παίρνουν τὴ θέση τους. Πρὶν ἀπὸ μερικὲς ἑβδομάδες, ὁ Ἀλφρέντ Σωβύ, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους Γάλλους εἰδικούς, ἔλεγε ὅτι ὁ πληθυσμὸς στὴν Εὐρώπη πρέπει νὰ διατηρηθεῖ σ' ἕνα ἐπίπεδο ἀνανεώσεως, γιατὶ ἂν ὑπάρχει περιορισμὸς τῶν γεννήσεων στὴ γηραιὰ ἤπειρο, τότε ὁ πληθυσμὸς θὰ παρουσιάσει διαφορετικὴ σύνθεση, μὲ περισσότερους γέρους καὶ λιγότερους νέους. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐξέλιξη θὰ εἶναι τελικὰ σὲ βάρος τῆς Εὐρώπης, ἀπέναντι σὲ μιὰ ἐξέλιξη διαφορετικὴ στὶς ἄλλες ἠπείρους.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ἕνας ἄλλος Ἰταλὸς κοινωνιολόγος, ὁ δόκτωρ Λουΐτζι Ντέ Μάρκι, λέει ὅτι ἡ Εὐρώπη πρέπει νὰ ἀκολουθήσει τὸ ἀμερικανικὸ παράδειγμα νὰ φέρει δηλαδὴ σὲ μιὰ ἰσορροπία γεννήσεων καὶ θανάτων, ὥστε νὰ μὴν αὐξάνει ὁ πληθυσμός. Προσθέτει, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο κυρίως τούτη τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔχει ἀρχίσει ἡ ἐνεργειακὴ κρίση.

Ὁ δόκτωρ Ντέ Μάρκι λέει ὅτι τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα πρέπει τώρα νὰ τὸ ἐξετάζουμε σὲ συνάρτηση μὲ τὶς πρῶτες ὕλες καὶ τὴν ἐνεργειακὴ δυναμικότητα ποὺ ἔχει κάθε χώρα. Ἡ κρίση ποὺ ἄρχισε ἀπὸ τὸ 1973 παρουσίασε νέα δεδομένα ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀγνοοῦμε. Πρῶτα ὁ κόσμος εἶχε κατὰ νοῦ τὴν αὔξηση τῆς παραγωγικότητας καὶ τὴν παραγωγὴ διαρκῶς περισσοτέρων ἀγαθῶν γιὰ τὴν κατανάλωση. Σήμερα, ἡ ἴδια αὐτὴ τακτικὴ ὁδηγεῖ σὲ μεγαλύτερη κρίση, σὲ αὔξηση τοῦ πληθωρισμοῦ, φέρνει ἀναστάτωση στὴν οἰκονομία. Ἀκόμη καὶ πλούσιες βιομηχανικὲς χῶρες δυσκολεύονται νὰ πληρώσουν τὸ πετρέλαιο ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ αὐξήσουν τὴ βιομηχανικὴ παραγωγή.

Ἡ γνώμη τοῦ Ἰταλοῦ ἐπιστήμονα, ὅπως καὶ ἄλλων συναδέλφων του, εἶναι ὅτι, ἂν ὑπάρξει ἀναρχία στὴν παραγωγή, στὴν πληθυσμιακὴ αὔξηση καὶ στὴν οἰκονομία μιᾶς χώρας, οἱ πολιτικὲς ἐπιπτώσεις θὰ εἶναι τεράστιες καὶ εἶναι ἐνδεχόμενο νὰ ξεσπάσουν ἐξεγέρσεις σὲ διάφορα σημεῖα τῆς ὑδρογείου.

—Δὲν κρατᾶμε, τόνισε, καμμιὰ μαγικὴ ράβδο γιὰ νὰ λύσουμε τὰ οἰκονομικά, οἰκολογικὰ ἢ ἐνεργειακὰ προβλήματα. Πρέπει ἡ πολιτικὴ ἡγεσία νὰ ἀκολουθήσει διαφορετικὴ τακτικὴ γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν ἀποτελεσματικὴ διαχείριση καὶ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων αὐτῶν.

Ὁ καθηγητὴς Ντέ Μάρκι λέει ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ρίχνουμε ὅλες τὶς εὐθύνες γιὰ τὴ σημερινὴ κρίση στὸ σύστημα, διότι τὸ πρόβλημα τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ τῆς ἐνεργείας δὲν γνωρίζει οὔτε σύνορα, οὔτε συστήματα. Ἐπιβάλλει σὲ ὅλα τὰ κράτη, εἴτε εἶναι καπιταλιστικά, νὰ κάνουν οἰκονομία στὴν κατανάλωση ἐνεργειακῶν πηγῶν καὶ νὰ πάρουν τὰ μέτρα τους ὥστε νὰ βρεθοῦν καλύτερα προετοιμασμένα στὴν ἀντιμετώπιση μιᾶς νέας κρίσεως. Καί, μέσα σὲ ὅλα αὐτά, τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχει πρωτεύουσα θέση.

—Ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ, συνεχίζει, δὲν μπορεῖ νὰ ἀκολουθεῖ τὸν προηγούμενο ρυθμό. Δέν εἶναι ἕνα πρόβλημα ἰδεολογικὸ καὶ δὲν ἀντιμετωπίζεται μὲ δημαγωγία: Πρέπει νὰ ὑπάρξει μία ὑπεύθυνη ἐπισημονικὴ ἀντιμετώπισή του, ὥστε ὁ πληθυσμὸς νὰ μὴν παρουσιάζει τὴν αὔξηση τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ καὶ ταυτόχρονα νὰ μὴ φθάσει σὲ ἐπικίνδυνη στασιμότητα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀλλάζει ἡ σύνθεσή του καὶ νὰ πληθαίνουν οἱ γέροι ἐνῶ οἱ γεννήσεις θὰ περιορισθοῦν στὸ ἐλάχιστο. Εἶναι ἀπαραίτητη μιὰ ἰσορροπία.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

Τὸ συμπέρασμα ἀπ' αὐτὴ τὴ νέα ἀντιμετώπιση τοῦ πληθυσμιακοῦ προβλήματος στὴν Εὐρώπη εἶναι ὅτι ἡ αὔξηση τῶν γεννήσεων δὲν μπορεῖ νὰ συνεχίζεται ἐπ' ἄπειρον, διότι θὰ ὑπάρξουν ἐπιπτώσεις. Ἀλλά, ἐπίσης, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μειωθοῦν πολὺ οἱ γεννήσεις, διότι θὰ ἐπέλθει ἀλλαγὴ στὴ σύνθεση καὶ στὴν «ἡλικία» τοῦ πληθυσμοῦ. Χρειάζεται πολὺ προσεκτικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ πληθυσμιακοῦ προβλήματος, μὲ κύριο στόχο: νὰ μὴν αὐξάνει ἀλόγιστα ὁ πληθυσμός, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴν ἀνεβαίνουν τὰ ποσοστὰ τῶν ἡλικιωμένων καὶ γερόντων σὲ βάρος τῶν νέων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Φιλολογικὰ δοκίμια τοῦ Β. Λαούρδα

Ὁ Βασίλειος Λαούρδας ποὺ χάσαμε ἀφνιὰ τὸ 1971 στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου βρισκόταν ὡς διευθυντὴς τοῦ Ἱδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου Αἵμου, ὑπῆρξεν ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλίτερους φιλολόγους τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ ρίζα του κρατεῖ ἀπὸ τὴ γειτονική μας Ναύπακτο καὶ εἶχεν ἔρθει πολλὲς φορὲς στὴν πόλη μας, μάλιστα καὶ ἔδωσε τὰ τελευταῖα χρόνια μιὰ διάλεξη στὴ Διαπίδειο, τῆς ὁποίας ἦταν προσκαλεσμένος, γιὰ τὸν μεγάλο Πατρινὸ τῶν βυζαντινῶν χρόνων μητροπολίτη Ἀρέθα καὶ ἄφησε θαυμάσιες ἐντυπώσεις. Πολλὰ ἀνέκδοτα τελείως ἔργα τοῦ Ἀρέθα ἐξέδωσεν ὁ Λαούρδας καὶ σ' αὐτὸ ὡς Πατρινοὶ τοῦ χρεωστοῦμε μιὰ ἐπὶ πλέον τιμὴ στὸν τόπο μας.

Στὴ Θεσσαλονίκη τώρα, χάρις στὴν φροντίδα τῆς γυναίκας του, πολὺ ἐγκρίτου φιλολόγου καὶ συγγραφέως κι' αὐτῆς, ἐκυκλοφόρησεν ἐφέτος ἕνας κομψὸς καὶ πολύτιμος τόμος 250 σελίδων ποὺ ἐπιγράφεται «Φιλολογικὰ Δοκίμια τοῦ Β. Λαούρδα». Εἶπα πολύτιμον τόμο, γιατὶ σ' αὐτὸν συγκεντρώθησαν μὲ τάξη καὶ ἀθε προσοχὴ τὰ σπουδαιότερα κριτικὰ κείμενα τοῦ Λαούρδα. Γιατὶ ὑπῆρξε καὶ σπουδαῖος κριτικὸς ὁ Λαούρδας καὶ τὰ ἔργα του ἄφησαν ἐποχή. Καὶ τώρα διαβάζονται καὶ πρέπει νὰ διαβασθοῦν γιατὶ τέτοια κείμενα σπανίζουν.

Σ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τόμο, ἔχουμε τὰ κριτικὰ κείμενα τοῦ Λαούρδα καὶ τὸν θαυμάζουμε καὶ ἀπὸ αὐτή του τὴν πλευρά. Ἀρνήθηκε τὸν Καζαντζάκη, κατέδειξε πόσο «ἀσιατικό» ἦταν τὸ ἔργο του καὶ ἐλάχιστα ἑλληνικό, κατέκρινε τὸν Βενέζη μὲ σειρὰ παρατηρήσεων πολὺ δηκτικῶν, ἀρνήθηκεν ἐπίσης καὶ τὸν Θεοτοκᾶ. Καὶ ὅλα αὐτὰ ὄχι σὲ λίγες γραμμὲς ἢ δογματικά, ἀλλὰ μὲ ἐκτεταμένες μελέτες ποὺ πείθουν, καὶ ἐξαντλοῦν καὶ τώρα τὸ ἐνδιαφέρον μας. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ σπουδαῖος αὐτὸς φιλόλογος, τὸ καύχημα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, παραδέχθηκε καὶ ἐπήνεσε τὸ Βλαχογιάννη ὡς λογοτέχνη, τὸν Πρεβελάκη τῆς Κρήτης, τὸν Δημ. Καπετανάκη, τὸν Κ. Μπαστιᾶ, τὸν Κ. Ἀποστολάκη, τὸν Γιάννη Συκοντρῆ, τὴν Πηνελόπη Δέλτα, τὸν Μόδη τῆς Μακεδονίας, τὸ Γρηγόρη Ξενόπουλο. Γιὰ ὅλους αὐτοὺς ὑπάρχουν εἰδικὲς μελέτες τοῦ Λαούρδα ποὺ μπορῶ νὰ πῶ χωρὶς αὐτὲς δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ δῆ τὸ ἔργο τους. Ὁ Λαούρδας ἦταν ἕνας ἀνεκτίμητος κριτικὸς καὶ ὁδηγὸς τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς.

Κ. Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΔΙΑΦΗΜΙΣΘΗΤΕ ΜΕ ΑΤΖΕΝΤΕΣ 1978
Χ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑ
ΕΡΜΟΥ 14—ΠΑΤΡΑΙ
ποὺ ἤδη ἐκυκλοφόρησαν.
Διαφημιζόμενοι μὲ τὶς ἀτζέντες Χ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑ ἐξυπηρετεῖσθε, ἀλλὰ καὶ προσφέρετε χρήσιμο ΔΩΡΟ στοὺς πελάτες σας τὴν Πρωτοχρονιά.
ΤΗΛΕΦ. 276-021

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τελοῦμεν αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 π.μ. στὸ Μητροπολιτικὸ ναὸ Πατρῶν, ἐτήσιον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς λατρευτῆς μας μητρός, ἀδελφῆς καὶ θείας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ χήρας ΣΩΤ. ΚΟΥΣΚΟΥΡΗ

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην της, ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις των.

Τὰ τέκνα: Γεώργιος καὶ Μιμίκα Κούσκουρη. Οἱ ἀδελφοί. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖα Τελετῶν: ΓΕΡ. ΜΑΡΑΤΟΣ, Ζαΐμη — Καποδιστρίου 40, τηλ. 274-367, 276-956, Μοιζῶνος 34 — Πατρέων, τηλ. 272-416 καὶ ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ τηλ. 27-436

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν 9.30 π.μ. εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίας Παρασκευῆς Κρυονερίου Καλαβρύτων, 40ὴ μερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς προσφιλοῦς μας μητρός, ἀδελφῆς, μάμμης καὶ θείας

ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ χήρας ΚΩΝΣΤ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

παρακαλοῦμεν τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην της ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις των.

Τὰ τέκνα. Οἱ ἀδελφοί. Οἱ ἔγγονοι. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

ΚΗΔΕΙΑΙ

Τὸν προσφιλῆ μας ἀδελφὸ, καὶ θεῖον

ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΚΙΟΝ

(ΕΤΩΝ 67)

θανόντα χθὲς κηδεύομεν σήμερον Σάββατον καὶ ὥραν 11 π.μ. ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίων Ἀποστόλων Μπεγουλακίου.

Οἱ ἀδελφοί: Ἀναστάσιος καὶ Ἀνθὴ Κακιοῦ. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Νέον Γραφεῖον Τελετῶν καὶ Μνημοσύνων ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Π. ΜΠΕΤΣΗ. Σολωμοῦ 60 (Πλησίον Ἱ. Ν. Ἁγ. Βαρβάρας) τηλ. 330-363. (Διανυκτερεύει)

Τὸν προσφιλῆ μας σύζυγο, πατέρα, ἀδελφόν, πάππον καὶ θεῖον

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΝ

(ΕΤΩΝ 67)

θανόντα κηδεύομεν σήμερον Σάββατον καὶ ὥραν 11.30 π.μ. ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Καμινίων.

Ἡ σύζυγος: Διονυσία. Τὰ τέκνα: Ἀνδρέας καὶ Ἀγγελική, Παναγιώτης καὶ Ἐσθὴρ Φωτόπουλοι. Οἱ ἀδελφοί: Εἰρήνη (χήρα) Παν. Πανουτσοπούλου, Γλυκερία (χήρα) Ἰωάν. Παπαδοπούλου, Ἀπόστολος καὶ Τασία, Ἀνδρέας καὶ Γεωργία Λάζαρη, Χρῆστος καὶ Αἰκατερίνη Κομματᾶ. Οἱ ἔγγονοι. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖον Τελετῶν ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΙΑΦΑ, Γούναρη 173 & Ἁγίου Δημητρίου, τηλ: 275 - 295. Κάτω Ἀχαΐας 22 - 077

ΠΕΝΘΗ

Τὸν λατρευτὸν μας ἀδελφόν, ἀνεψιὸν καὶ θεῖον

ΑΝΔΡΕΑΝ ΑΘΑΝ. ΖΟΡΜΠΑΛΑΝ

ΔΕΡΜΑΤΕΜΠΟΡΟΝ

θανόντα, ἐκηδεύσαμεν χθὲς Παρασκευὴν ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων (Α' Νεκροταφείου Πατρῶν).

Οἱ ἀδελφοί: Εὐάγγελος, Βασιλική, Γεώργιος καὶ Ἀλίκη Κων)νος καὶ Γεωργία Ζορμπαλᾶ. Οἱ θεῖοι. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Γραφεῖον Ἱερῶν Τελετῶν ΚΩΣΤΑ Ι. ΧΑΡΙΤΑΤΟΥ, Πατρέως 84 — τηλ. 277-006, 275-858 (Ἔναντι παλαιᾶς Νομαρχίας)

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Τελοῦντες αὔριον καὶ ὥραν 10 π.μ. στὸν ἱερὸ ναὸ Ζωοδόχου Πηγῆς Περιβόλας ἐτήσιο μνημόσυνο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ προσφιλοῦς μας συζύγου, πατρός, ἀδελφοῦ, θείου καὶ πάππου

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΘΑΝ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην του, ὅπως προσέλθουν καὶ ἑνώσουν μεθ' ἡμῶν τὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις των.

Ἡ σύζυγος: Γιαννούλα. Τὰ τέκνα: Ἀθανάσιος, Γεώργιος, Σοφία Κολλιοπούλου, Παναγιώτα καὶ Βασίλειος Καραθανάσης, Ἀθανασία καὶ Γεώργιος Κάρλος, Χρηστίνα καὶ Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης. Οἱ ἀδελφοί. Οἱ ἀνεψιοί. Οἱ ἔγγονοι. Οἱ λοιποὶ συγγενεῖς.

Τελοῦντες αὔριον Κυριακὴν καὶ ὥραν 9ην π.μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῶν Ἀγγέλων (Α' Νεκροταφεῖον) 40θήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ λατρευτοῦ μας ἐξαδέλφου καὶ ἀνεψιοῦ

ΧΡΙΣΤΟΥ ΒΑΣ. ΚΟΚΚΑΛΗ

(ΕΤΩΝ 21)

*παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην του, ὅπως προσέλθουν κα